

isplaćuje zarade prvog u mesecu za prethodni mesec. Oko 39 odsto preduzeća zarade isplaćuje u roku od 60 dana, a preostalih 39 procenata kasni više od dva meseca.

7. Jula 2014. godine usvojene su nove izmene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kojima se precizira definicija osiguranika poljoprivrednika. Ovim izmenama se poljoprivrednom domaćinstvu finansijski olakšava izvršavanje obaveze uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Sindikavno organizovanje i štrajkovi.

1. Ustav garantuje slobodu sindikalnog udruživanja. Sindikati se osnivaju bez prethodnog odobrenja uz upis u registar kod nadležnog državnog organa u skladu sa zakonom, dok je Ustavni sud jedini koji može zabraniti rad bilo kog udruženja. Pravo na štrajk garantovano je takođe Ustavom. Štrajk se sprovodi u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom, dok može biti ograničen isključivo zakonom i u skladu s prirodom ili vrstom delatnosti.

2. Zakonom o štrajku ovo pravo je ograničeno obavezom štrajkačkog odbora i zaposlenih koji u štrajku učestvuju da štrajk organizuju i vode na način kojim se ne ugrožava bezbednost lica i imovine i zdravlje ljudi, onemogućava nanošenje neposredne materijalne štete i omogućava nastavak rada po okončanju štrajka. Nacrt novog zakona o štrajku, koji je pripremila Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike još 2011. godine, stavljen je na javnu raspravu tek 12. jula 2013. godine i nije se našao pred parlamentom u toku 2014. godine.

3. Ovu godinu obeležio je veliki broj štrajkova: advokata, prosvetnih radnika, policije i zdravstvenih radnika. Pored njih štrajkovali su i radnici neuspešno pri-vatizovanih i preduzeća u restruktuiranju. Nažalost štrajkovi zaposlenih u javnom sektoru dobili su mnogo veći značaj i odjek u javnosti od štrajkova radnika koji se već decenijama bore za svoja osnovna prava.

4. Neki od štrajkova pokazali su izuzetnu novu snagu i jedinstvo štrajkača koja u prethodnom periodu nije bila svojstvena sindikatima, kao na primer štrajk advokata i prosvetnih radnika. Jedan od bitnih razloga da se započne štrajk je nedostatak socijalnog dijaloga, što se vidi i na primeru štrajkova advokata i prosvetnih radnika u kojima su pregovori tekli sporo, uz stalna uzajamna optuživanja i nespremnost Vlade da prihvati neka razumna rešenja koja su nudili štrajkači.

5. Višemesečni štrajk prosvetnih radnika urušio je i onako krhku stabilnost obrazovnog sistema i poverenja u njega. Sporadično rešavanje materijalnog položaja prosvetnih radnika, gradiva koje su u školama uči, stanja u školama nije dalo rezultate. Ozbiljan problem je veoma loš materijalni položaj prosvetnih radnika; plate u prosveti su niže od republičkog proseka i najniže u regionu. Štrajk prosvetnih radnika počeo je u oktobru i do kraja godine nije se završio. Sindikati obrazovanja zahtevali su da prosveta bude izuzeta od smanjenja plata za 10 procenata, da se oroči period u kojem će biti donet zakon o platnim razredima za ceo javni sektor i potpisivanje posebnog kolektivnog ugovora. Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja nije izašlo u susret njihovim zahtevima i štrajk se nastavio i u 2015. godini.

Pravo na socijalno obezbeđenje.

1. Ustav propisuje da građani i porodice imaju pravo na socijalnu zaštitu.